МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ТА ТУРИСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАНЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 073 МЕНЕДЖМЕНТ

(освітньої програми Менеджмент: адміністрування діяльності суб'єктів господарювання)

Ізмаїл – 2019

Методичні рекомендації щодо виконання кваліфікаційної роботи для студентів спеціальності 073 Менеджмент освітньої програми «Менеджмент: адміністрування діяльності суб'єктів господарювання», освітнього ступеня магістр. Ізмаїл: ІДГУ, 2019. 29 с.

Укладачі: Захарченко В.І., Меркулов М.М., Сорока Л.М., Яковенко О.І.

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю, протокол № 2 від 09 вересня 2019 р.

Розглянуто та затверджено на засіданні навчально-методичної ради факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності, протокол №2 від 10 вересня 2019 р.

Розглянуто та затверджено на засіданні вченої ради факультету управляння, адміністрування та інформаційної діяльності, протокол №2 від 11 вересня 2019 р.

ЗМІСТ

ВСТУП……...	4
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ…….....	5
2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ……	6
3. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ……	6
4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ……	9
5. ДОПУСК ДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ. ПРОТИДІЯ АКАДЕМІЧНОМУ ПЛАГІАТУ…….	12
6. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ……	13
7. ДОДАТКИ……	14

ВСТУП

Методичні рекомендації розроблені для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент, освітньої програми «Менеджмент: адміністрування діяльності суб'єктів господарювання», освітнього ступеня магістр у відповідності до стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти та програми освітньо-професійної підготовки фахівців.

Методичні рекомендації містять основні вимоги до змісту та оформлення кваліфікаційної роботи, процесу організації її виконання, порядку захисту та оцінювання. Кваліфікаційна робота, що виконується здобувачем вищої освіти, є складовою підсумкової атестації здобувачів вищої освіти, підсумковою дослідницькою роботою, яка дає змогу виявити рівень засвоєння ним теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи та наукових досліджень за обраною спеціальністю.

Виконання кваліфікаційної роботи підвищує якість підготовки майбутніх менеджерів, прищеплює навички самостійного вирішення важливих науково-практичних завдань. Ця форма атестації здобувачів вищої освіти являється могутнім фактором активізації самостійної роботи здобувачів вищої освіти, в яку впроваджуються елементи наукового дослідження.

У процесі виконання роботи здобувачі вищої освіти зобов'язані максимально віддзеркалити набуті теоретичні знання, вміння та поєднати їх з практикою виробничо-комерційної діяльності підприємства незалежно від форми господарювання. Вони повинні враховувати специфічні особливості кожного суб'єкту господарювання та дію ринкового механізму; знати правила розподілу та використання фінансових і матеріальних ресурсів та специфіку використання кадрів та організації праці на підприємстві з орієнтацією на вирішення певної проблеми в рамках управління та організації бізнесу; аналізувати наукові, спеціальні та літературні джерела; узагальнювати інформацію та застосовувати сучасні методики наукових досліджень у вирішенні поставленої проблеми.

Кваліфікаційною роботою практично перевіряють готовність магістранта до теоретичного осмислення актуальності вибраної теми та її цінності, готовності проводити наукові дослідження і бачити практичне використання результатів цих досліджень. Кваліфікаційна робота магістра по суті є підготовкою до науково-дослідницької, що продовжується навчанням в аспірантурі та підготовкою кандидатської дисертації.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Методичні рекомендації щодо написання кваліфікаційних робіт складено на основі «Положення про кваліфікаційні роботи» в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті (http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-pro-kvalifikacijni-roboty-zi-zminamy-sajt-26.11.2018-.pdf) та містять інформацію щодо етапів підготовки, змісту, структури, оформлення кваліфікаційних робіт для студентів спеціальності 073 Менеджмент, освітньої програми «Менеджмент: адміністрування діяльності суб'єктів господарювання», освітнього ступеня магістр.

1.2. Кваліфікаційна робота – це вид науково-дослідної роботи, який має виключно індивідуальний характер, що дає можливість виявити ступінь та рівень наукової підготовки здобувача освітнього ступеня магістр, і на підставі публічного захисту якого рішенням екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти (далі – ЕК) випускнику видається диплом встановленого зразка про присудження освітнього ступеня магістр та присвоєння кваліфікації: магістр менеджменту за спеціалізацією «Адміністрування діяльності суб'єктів господарювання».

1.3. Кваліфікаційна робота магістра – це самостійне, завершене навчально-наукове дослідження, що синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки в межах нормативної та варіативної складових освітньо-професійної програми підготовки магістра зі спеціальності 073 Менеджмент, освітньої програми «Менеджмент: адміністрування діяльності суб'єктів господарювання», а також демонструє певний рівень наукової підготовки здобувача вищої освіти. Кваліфікаційна робота магістра виконується здобувачем вищої освіту упродовж усього терміну навчання в магістратурі.

1.4. Кваліфікаційна робота магістра має відповідати низці вимог, найважливішими серед яких є:

- актуальність теми, відповідність її сучасному стану й перспективам розвитку галузі 07 Управління та адміністрування;
- самостійність наукових пошуків студента;
- окресленість наукового апарату (мета, завдання роботи, об'єкт, предмет, методи дослідження, практичне значення тощо);
- глибина й повнота аналізу наукової літератури з теми дослідження;
- змістовність;
- логічність викладу матеріалу;
- достовірність отриманих результатів;
- аргументованість і конкретність висновків і рекомендацій;
- грамотність, науковий стиль викладу.

1.5. Кваліфікаційна робота магістра повинна задовольняти такі вимоги:

- відповідати сучасному рівню розвитку науки;
- бути розробкою актуальною для науки і практики теми;
- містити принципово новий матеріал, що передбачає опис нових фактів, явищ і закономірностей або інтерпретацію раніше відомих положень з інших наукових позицій або в іншому аспекті;
- мати внутрішню єдність;
- відрізнятися обґрунтованістю думок і точністю даних, що наводяться;
- містити всесторонньо аргументовані та значущі висновки, що є логічним наслідком аналізу досліджуваного матеріалу, узагальнювальні підсумки дослідження;
- містити результати, що свідчать про наявність в автора навичок наукової роботи в обраній царині, доводити здібність здобувача вищої освіти до ведення самостійних наукових пошуків, розв'язання конкретних наукових завдань.

1.6. Виконання і захист кваліфікаційної роботи здійснюється державною мовою.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

2.1. Організаційно процес підготовки кваліфікаційного дослідження складається з таких етапів:

– підготовчого, що полягає у виборі студентом теми та отримання індивідуального завдання від керівника роботи щодо питань, які необхідно розв'язати (ознайомлення зі станом проблеми, добір фактичного матеріалу, проведення необхідних досліджень тощо);

– основного, який починається одразу після затвердження теми дослідження та отримання консультацій і завершується за два тижні до початку роботи ЕК;

– завершального, який передбачає отримання відгуку керівника, рецензії на кваліфікаційну роботу, рішення кафедри про допуск до захисту, подання роботи до ЕК, публічний захист кваліфікаційної роботи на відкритому засіданні ЕК.

2.2. Тематика магістерських робіт розробляється кафедрою управління підприємницькою та туристичною діяльністю згідно з освітньо-професійної підготовкою здобувачів вищої освіти та відбиває актуальну проблематику менеджменту (додаток А). Тематика щорічно переглядається та поновлюється. Студентові надається право самостійно обрати тему магістерської роботи згідно з тематикою, що затверджена кафедрою. Студент за погодженням із керівником може запропонувати свою тему дослідження за умов відповідного обґрунтування доцільності її розробки (відповідно до попередньої власної науково-дослідницької роботи, до місця роботи, можливостей отримання потрібної інформації тощо).

2.3. Після остаточного узгодження теми кваліфікаційної роботи з науковим керівником, студент подає заяву на ім'я завідувача кафедри (додаток Б).

2.4. Після опрацювання наукових джерел з тематики кваліфікаційної роботи студент разом з науковим керівником розробляє індивідуальне завдання (додаток В), яким буде керуватись у процесі написання роботи, зокрема зазначає перелік основних питань, що підлягають розробці, терміни підготовки окремих частин роботи та її завершення тощо.

2.5. Протягом усього терміну навчання в магістратурі студентом проводиться опрацювання наукової літератури, практичних матеріалів роботи, визначається методологія дослідження, аналізуються стан та шляхи розроблення певної проблеми, розробляються висновки. У період підготовки кваліфікаційних досліджень здійснюється поточний кафедральний контроль і робота керівника й консультантів зі студентом. Кафедрою встановлюються контрольні терміни звітування студентів.

3. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

3.1. Робота повинна містити:

– титульний аркуш;
– зміст;
– перелік умовних скорочень (у разі потреби);
– вступ;
– основну частину (розділи, підрозділи);
– висновки;
– список використаних джерел і літератури;
– додатки (у разі потреби).

3.2. Титульний аркуш (додаток Г) містить:

– найменування закладу вищої освіти, факультету, кафедри, де виконано роботу;
– назву роботи;
– прізвище, ім'я, по батькові автора;
– освітній ступінь, на який претендує студент;
– науковий ступінь, учене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника і рецензента;
– місто і рік.

3.3. Зміст (додаток Д) подають на початку роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок вступу, розділів та підрозділів, висновків, списків використаних джерел і літератури та додатків.

3.4. Перелік умовних скорочень. Перелік умовних позначень, символів, одиниць вимірювання, скорочень подають за необхідності у вигляді окремого списку, окремою сторінкою. Додатково їхнє пояснення наводять у тексті при першому згадуванні. Скорочення, символи, позначення, що повторюються не більше ніж два рази, до переліку не вносять.

3.5. У вступі, що починається з нової сторінки, дають характеристику кваліфікаційній роботі в певній послідовності (Додаток Е).

Актуальність теми. Розкривається сутність і стан розробки наукової проблеми (задачі) на основі аналізу вітчизняної і зарубіжної наукової літератури із зазначенням практично розв'язаних завдань, актуальних проблем у певній предметній галузі, підстави і вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Мета і завдання дослідження. Від формулювання наукової проблеми і доведення того, що та частина проблеми, яка стала темою роботи, ще не отримала розробки або достатньо глибокого освітлення у спеціальній літературі, необхідно перейти до формулювання мети дослідження, а також вказати конкретні завдання, які стоять на шляху її досягнення. Формулювання завдань повинні бути змістовними, чіткими і точними, оскільки саме ці формулювання стають назвами розділів і параграфів, а опис розв'язання поставлених завдань складає зміст розділів роботи.

У вступі формулюються **об'єкт і предмет** дослідження. Будучи категоріями наукового процесу, об'єкт і предмет співвідносяться як загальне і часткове: об'єкт – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію, вибрану для вивчення, а предмет – це те, що знаходиться в межах об'єкта. В об'єкті виділяється та його частина, яка служить предметом дослідження і визначає тему кваліфікаційної роботи, позначену на титульному листі як її заголовок.

Методи дослідження. Подають перелік методів дослідження, використаних для розв'язання поставлених у роботі завдань. Перераховувати їх треба коротко та конкретно, визначаючи, що саме досліджувалось тим чи тим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Джерельна база дослідження. У цій частині вступу вказується, на якому конкретному матеріалі виконана робота, характеризуються основні джерела отримання наукової і практичної інформації.

Практичне значення одержаних результатів. Подаються відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації, як їх використати, вказується, що це дає господарюючому суб'єкту.

У вступі також має бути віддзеркалено **результати апробації** кваліфікаційної роботи (участь у наукових конференціях, публікації за темою дослідження тощо).

Вступ завершується описом **структури роботи**: дається перелік структурних елементів роботи (указується кількість розділів і частин), зазначається кількість найменувань у списку використаної літератури та кількість додатків.

3.6. Основна частина складається з розділів та підрозділів. Кожний розділ починають з нової сторінки. У кінці кожного розділу формулюють висновки (1-2 сторінки) із стислим викладом наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від подробиць.

Основна частина кваліфікаційної роботи складається з трьох розділів: теоретичного, аналітико-дослідницького, проектно-рекомендаційного.

У першому теоретичному розділі обґрунтовується теоретична база обраної теми дослідження та дається огляд літературних джерел, які присвячені розв'язанню даної проблематики. На основі вивчення наукової, навчально-методичної літератури розкриваються ступінь вивченості проблеми на даному етапі, підходи різних авторів до її вирішення, показується, у чому єдність, а у чому відмінність їх поглядів, а також обґрунтовується, яких

поглядів на дану проблему і чому дотримується автор магістерської роботи. Розглядаються також законодавчі та нормативні акти за проблемою роботи, подається аргументована оцінка використання теоретичної бази і впливу нормативно-законодавчої бази на динаміку розвитку об’єкта дослідження, наводяться приклади (шляхи) вітчизняного чи зарубіжного досвіду (власні висновки тощо) вирішення проблеми, розкривається методологія і техніка проведення дослідження. Результатом цієї частини має бути певна методологічна модель, яка буде використовуватись для аналізу предмета дослідження у наступних частинах роботи та при формуванні висновків. Теоретична частина кваліфікаційної роботи повинна становити приблизно 30% загального обсягу кваліфікаційної роботи магістра.

Відповідно до вимог вищої освіти України обов’язковим розділом роботи є аналітико-дослідницька частина. Вона повинна мати таку структуру:

- характеристика виробничо-господарської діяльності підприємства;
- аналіз управлінської діяльності (за темою роботи);
- дослідження тенденцій розвитку менеджменту (за темою роботи);
- узагальнення результатів аналізу та формування власного бачення щодо можливих напрямків вирішення проблеми.

В аналітико-дослідницькій частині на прикладі конкретної організації, використовуючи розроблену у теоретичній частині методологічну модель, подається аналіз фінансово-економічного стану досліджуваного об’єкту за останні 3-5 звітних періодів виробничо-господарської діяльності. Вихідними даними для аналізу можуть служити технічна, економічна, фінансова, адміністративна, організаційна та інші види документації даної організації, а також різноманітна інформація офіційних статистичних служб. Аналізується адміністративна діяльність з урахуванням теми роботи та різних факторів впливу на об’єкт дослідження.

Дослідження тенденцій розвитку менеджменту є обов’язковим при виконанні магістерської роботи. Цей розділ базується на комплексному підході до аналізу об’єкта дослідження в динаміці за певний період часу у порівняні із діяльністю аналогічних підприємств у розрізі галузі до якої належить підприємство чи регіону, в якому досліджуване підприємство чи організація розміщені. При цьому важливою умовою є дослідження факторів, що мають вплив на об’єкт дослідження. Вагомість тих чи інших факторів обґрунтовується за допомогою емпіричних і теоретичних методів, соціологічних досліджень, методів математичної статистики, моделювання та ін. Застосування економіко-математичних методів є обов’язковим. Дослідження тенденцій є логічним продовженням попередніх розділів аналітико-дослідницької частини. Призначенням цього розділу є дослідження тенденцій і закономірностей зміни економічних показників, зокрема тих, значення яких вказано у завданні, за період від 3 до 5 років.

Даний розділ має бути закінчений аргументованими узагальненнями, де у стислій формі наводять результати аналізу, окреслюють проблему та визначають можливі шляхи її розв'язання.

Форма подання аналітичного матеріалу може бути довільною (словесна; графічна; таблична; у вигляді моделей, блок-схем тощо).

Аналітико-дослідницька частина кваліфікаційної роботи повинна становити біля 40% загального обсягу випускної роботи.

Проектно-рекомендаційна частина. Обгрунтують заходи щодо покращання діяльності об’єкту. Система заходів логічно випливає з теоретичної, аналітико-дослідницької частин і спрямована на подолання суперечностей між реальним і бажаним станами об’єкта з урахуванням індивідуальних завдань, тобто конкретні заходи (пропозиції, рекомендації тощо) магістра необхідно націлювати на забезпечення показників економічного зростання. Етапами розроблення заходів у проектно-рекомендаційній частині є:

- загальна характеристика заходу, його причетності до виконуваної теми роботи та можливостей впливу на очікувані економічні результати;
- обґрунтування ідеї даного заходу;

- обґрунтування проектних рекомендацій з обов'язковим відображенням за допомогою рисунків, схем, креслень, алгоритмів тощо;
- підготовка інформаційної бази для економічних розрахунків;
- економічне обґрунтування впровадження розробленого заходу.

Проектно-рекомендаційна частина може бути розкрита у формі економічних, фінансових, управлінських, методичних та інших заходів, інструкцій, програм, пропозицій тощо. У кінці проектно-рекомендаційної частини студент демонструє економічні результати від впровадження запропонованих заходів у формі таблиць, графіків, розрахунків. Проектно-рекомендаційна частина кваліфікаційної роботи повинна становити біля 30% загального обсягу випускної роботи.

3.7. Висновки. Загальні висновки починають із нової сторінки. У них дається оцінка отриманих результатів та пропозиції щодо їх використання. Висновки мають містити відповіді на всі завдання, поставлені у вступі. Усе це дасть змогу авторові засвідчити, що сформульованої у вступі мети досягнуто. Варто наголосити на окремих важливих здобутих результатах, обґрунтувати їх достовірність. На підставі отриманих висновків у роботі можуть надаватися рекомендації, у яких визначають необхідні, на думку автора, подальші дослідження проблеми, подають пропозиції щодо ефективного використання результатів дослідження.

3.8. Список використаних джерел і літератури. Бібліографічні описи наводять в алфавітному порядку прізвищ перших авторів (або заголовків) або за порядком появи посилань у тексті та відповідно до стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання (https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf). Список використаних джерел і літератури повинен містити не менш ніж 60 позицій різноманітних джерел. Приклади оформлення використаних джерел і літератури наведено у Додатку Ж.

3.9. Додатки. До додатків можуть бути залучені:

- додаткові ілюстрації або таблиці;
- матеріали, які через великий обсяг або форму подання не можна ввести до основної частини (фотографії, проміжні математичні докази, розрахунки; інструкції, методики, опис комп'ютерних програм тощо);
- опис нової апаратури і приладів, що рекомендуються до впровадження тощо.

3.10. Рекомендований обсяг кваліфікаційної роботи магістра – 70-100 сторінок (у т.ч. обсяг таких складових, як вступ, загальні висновки рекомендований до 5-6 сторінок). Допускається відхилення в межах ±10%. До цього обсягу не включають список використаних джерел та додатки.

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.1. Кваліфікаційна робота має бути виконана комп'ютерним способом. Робота оформлюється на білих аркушах формату А4 (210 х 297 мм) через півтора міжрядкових інтервали до тридцяти рядків на сторінці, 14-м кеглем шрифту Times New Roman. Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 30 мм, праве – не менше 15 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту – однаковою, стрічка – чорного кольору середньої жирності.

4.2. Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки. Заголовки структурних частин – ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ, ДОДАТКИ – не нумерують, друкують великими літерами по центру рядка без крапки в кінці. Відстань між заголовком та наступним або попереднім текстом повинна становити один рядок. Розділи і підрозділи повинні мати заголовки. Заголовки підрозділів друкують на окремому рядку маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Не

можна розміщувати заголовок у нижній частині сторінки, якщо після нього залишається тільки один рядок тексту.

4.3. Нумерація. Розділи і підрозділи нумеруються арабськими цифрами без знака №. Номер підрозділу складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу, розділених крапкою, наприклад: 2.3. (третій підрозділ другого розділу). У кінці номера підрозділу має бути крапка. Потім у тому ж рядку наводиться заголовок підрозділу. Сторінки роботи нумеруються арабськими цифрами у правому верхньому кутку зі збереженням наскрізної нумерації усього тексту. Титульний аркуш та зміст також підлягають нумерації, але номер сторінки не ставлять.

4.4. Посилання. При написанні кваліфікаційної роботи студент повинен посилатися на цитовану літературу, або на ту літературу, звідки взято ідеї, висновки, задачі, питання, вивченню яких присвячена робота. Посилатися слід на останні видання публікацій. Посилання на літературу в тексті роботи розмішують відповідно до стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи того друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет потребує точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, у якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться в будь-якому місці цитати (на початку, усередині, наприкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов’язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

д) якщо необхідно засвідчити позицію щодо окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання;

е) коли студент (автор роботи), наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, то робиться спеціальне застереження, тобто після тексту, який пояснює виокремлення, ставиться крапка, потім дефіс і вказуються ініціали автора, а весь текст застереження вміщується у круглі дужки.

4.5. Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини (книги), розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої літери, справа сторінки (у правому верхньому кутку). Малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Ґ, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад: «Додаток А». При перенесенні додатку на інший аркуш (сторінку) вказується фраза: «Продовження Додатку А». Якщо у додатку міститься ілюстративний матеріал або таблиці, то їх нумерація ведеться у межах додатку та містить назву додатку та порядковий номер таблиці або рисунка. Наприклад, «Рис. А.1» та «Таблиця Б.3». При перенесенні таблиці на інший аркуш в межах додатку під фразою «Продовження Додатку А» вказуємо «Продовження табл. А.1».

4.6. Ілюстрації. Основними видами ілюстративного матеріалу є креслення, технічний рисунок, схема, фотографія, діаграма і графік. На всі ілюстрації (власні та запозичені) мають бути посилання в роботі. Усі ілюстрації, які виносяться на захист, необхідно навести в

основній частині кваліфікаційної роботи або в додатках. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, рисунок або креслення, розміри якого більше формату А4, ураховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування у тексті або в додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 1.2. (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією при чому, перший рядок розміщують с абзацу, а якщо назва ілюстрації складається із двох рядків, то другий рядок розміщується по ширині сторінки. Якщо в розділі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами (додаток З).

4.7. Таблиці. Цифровий матеріал, здебільшого, оформлюють у вигляді таблиць. Таблицю слід розміщувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті. Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому кутку над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2.» (друга таблиця першого розділу). Якщо в розділі є лише одна таблиця, її нумерують за загальними правилами. При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовження табл. 1.2.». Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву наводять жирним шрифтом. Текст у таблиці варто друкувати кеглем 12 з одинарним інтервалом. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк (додаток И).

4.8. Формули та рівняння. Формули та рівняння обов’язково повинні бути набрані в редакторі формул. Їх наводять безпосередньо після тексту, у якому вони згадуються, посередині рядка з полями зверху та знизу не менше одного рядка. Їх нумерують у межах розділу. Номер формули або рівняння складається з номера розділу і порядкового номера, між якими ставлять крапку. Номери пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули чи рівняння в круглих дужках, наприклад: (3.1.) (перша формула третього розділу).

При використанні формул необхідно дотримуватися певних правил. Найбільші, а також довгі і громіздкі формули, що мають у складі знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування, розміщують на окремих рядках. Це стосується також і всіх нумерованих формул. Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можна подати в одному рядку, а не одну під одною. Невеликі і нескладні формули, що не мають самостійного значення, уписують всередині рядків тексту.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, у якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки. Пояснення кожного символу необхідно починати з нового рядка.

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знаку рівності (=), або після знаків плюс (+), мінус (–), множення.

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання в тексті, інші нумерувати не рекомендується. Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого поля сторінки без крапок від формули до її номера. Номер, який не вміщується у рядку з формулою, переносять у наступний нижче формули. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні останнього рядка.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації. Двокрапку перед формулою ставлять лише тоді, коли це передбачено правилами пунктуації, а саме: а) у тексті перед формулою є узагальнювальне слово; б) цього вимагає побудова тексту, що передує формулі.

Розділовими знаками між формулами, які йдуть одна під одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера.

5. ДОПУСК ДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ. ПРОТИДІЯ АКАДЕМІЧНОМУ ПЛАГІАТУ

5.1. Попередній захист кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти проходить на випусковій кафедрі. Випускова кафедра здійснює попередню перевірку кваліфікаційної роботи на унікальність за допомогою програми AntiPlagiarism.NET, тому не менш ніж за 10 днів до проведення попереднього захисту, роботи подаються на кафедру в електронному вигляді. Терміни проведення малого захисту встановлює випускова кафедра, але не пізніше ніж за місяць до початку роботи ЕК.

Для попереднього захисту кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти готує: друкований варіант кваліфікаційної роботи та доклад у вигляді презентації.

5.2. Не пізніше ніж за за два тижні до початку роботи ЕК робота подається керівникові для підготовки ним відгуку на дослідження, а також направляється на рецензування та комп'ютерну перевірку на унікальність тексту. Керівник перевіряє виконану роботу й готує відгук у 5-денний термін після одержання.

Студент обов'язково ознайомлюється з відгуком і рецензією на свою роботу до захисту.

5.3. Відповідно до ч. 6 ст. 69 ЗУ «Про вищу освіту» заклади вищої освіти здійснюють заходи із запобігання академічному плагіату − оприлюдненню (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворенню опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання. З цією метою всі кваліфікаційні роботи студентів обов'язково проходять комп'ютерну перевірку на унікальність відповідно до «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в ІДГУ» та розміщуються в єдиному репозитарії студентських навчально-наукових робіт Університету. На підставі результатів комп'ютерної перевірки кваліфікаційної роботи на унікальність видається довідка. Довідка та електронний варіант звіту про перевірку в системі «Unicheck» у форматі *.pdf передаються на кафедру.

5.4. Рекомендовані показники унікальності текстів для кваліфікаційних робіт наступні:

– понад 90% – текст вважається унікальним,

– від 70% до 90% – унікальність тексту задовільна, слід перевірити наявність посилань на першоджерела;

– від 60% до 70% – довідка та звіт про перевірку роботи передаються на кафедру, але експертній комісії слід звернути увагу на низький рівень унікальності тексту;

– менше 60% – довідка та звіт про перевірку роботи не передаються на кафедру у зв'язку з недостатнім рівнем унікальності тексту;

– більше ніж 20% запозичень з одного джерела – довідка та звіт про перевірку роботи не передаються на кафедру у зв'язку з недостатнім рівнем унікальності тексту.

У випадку, якщо кваліфікаційна робота студента виконувалася на основі попередньо захищеного власного дослідження, то обсяг тексту, запозиченого з неї, не може перевищувати 25%.

5.5. Після внесення кваліфікаційної роботи до бази даних Університету в системі «Unicheck» забороняється вносити будь-які зміни в текст роботи.

5.6. Рішення про допуск кваліфікаційної роботи до захисту приймається на засіданні випускової кафедри (не пізніше ніж за тиждень до початку роботи ЕК), на якому відбувається обговорення результатів попереднього захисту кваліфікаційних робіт. Здобувачі вищої освіти,

магістерські Кваліфікаційні роботи яких на попередньому захисті були оцінені позитивно, допускаються до захисту на засіданні Екзаменаційної комісії. Якщо кваліфікаційна робота не підготовлена у визначений термін, не допущена експертною комісією до захисту через наявність плагіату або за рішенням кафедри визнана як неякісна, вона не допускається до захисту, а студент відраховується з Університету як такий, що завершив теоретичне навчання та не атестований ЕК.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

6.1. Захист кваліфікаційної роботи, який проводиться на відкритому засіданні ЕК, повинен продемонструвати відповідність рівня підготовки випускника вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики магістра спеціальності 073 Менеджмент, спеціалізації: «Менеджмент: адміністрування діяльності суб'єктів господарювання».

6.2. До захисту кваліфікаційної роботи до ЕК подаються:

– кваліфікаційна робота, оформлена згідно з вимогами;

– анотація кваліфікаційної роботи обсягом 2–3 тис. символів українською мовою та англійською мовами;

– письмовий відгук наукового керівника;

– рецензія на кваліфікаційну роботу;

– довідка про результат комп'ютерної перевірки на унікальність;

– матеріали, які характеризують наукову і практичну цінність виконаної кваліфікаційної роботи: надруковані наукові праці за темою роботи, сертифікати щодо участі у наукових та методичних заходах, документи, що вказують на практичне застосування роботи тощо.

6.3. Захист кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні ЕК. Для захисту роботи студент готує доповідь (до 15 хвилин), яка повинна відображати зміст дослідження, його мету, завдання, предмет та об'єкт; обґрунтування вибору теми, ступеня її висвітлення в науковій літературі. Основна частина доповіді присвячується викладу науково-практичних висновків і рекомендацій, результатів за матеріалами дослідження. Як правило, захист відбувається з застосуванням мультимедійної техніки, доповідь подається у формі презентації. Після доповіді студента і його відповідей на запитання оголошуються рецензія на роботу, відгук наукового керівника. Студенту надається можливість дати пояснення щодо зауважень, дати відповіді на запитання членів ЕК.

6.4. ЕК на закритому засіданні обговорює результати захисту і простою більшістю голосів виносить рішення про оцінку роботи за стобальною шкалою і за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи наведено у Додатку Й. Лист оцінювання – у Додатку К. Результат оголошується після затвердження протоколу головою ЕК.

6.5. Студент, який виконав кваліфікаційну роботу, але одержав під час захисту оцінку «незадовільно», відраховується з університету як такий, що закінчив теоретичний курс навчання та не атестований ЕК. Таким студентам надається право повторного захисту кваліфікаційної роботи протягом трьох років. Відповідна випускова кафедра визначає тему кваліфікаційної роботи (залишає стару або змінює) і керівника роботи (залишає того ж або призначає нового).

Додаток А

ОРІЄНТОВАНА ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

1. Організаційне проектування в системі управління організаційними змінами (на прикладі організації).
2. Формування механізму організаційних змін на підприємстві (на прикладі організації).
3. Застосування сучасних методів прийняття управлінських рішень в удосконаленні системи управління підприємством (на прикладі організації).
4. Формування механізмів інвестицій в людський капітал на підприємстві в умовах кризи (на прикладі організації).
5. Формування інструментів управлінського контролю в організації (на прикладі організації).
6. Управлінські механізми антикризового управління підприємством (на прикладі організації).
7. Використання сучасних технологій управління персоналом у формування організаційної структури підприємства (на прикладі організації).
8. Фінансово-інституційні інструменти страхування ризиків у діяльності підприємства (на прикладі організації)
9. Організаційно-економічний механізм забезпечення стійкого розвитку підприємств (на прикладі організації).
10. Сучасні технології управління ризиками в діяльності організацій (на прикладі організації).
11. Ефективність управління цілями та сучасні підходи до її оцінки на підприємстві (на прикладі організації).
12. Управління логістичними процесами на підприємстві (на прикладі організації).
13. Система маркетингового управління збутовою діяльністю підприємства(на прикладі організації).
14. Система управління посередницької діяльністю в каналах розподілу (на прикладі організації).
15. Система управління маркетингом комерційних підприємств (на прикладі організації).
16. Комунікаційні процеси в управлінні організацією та їх вдосконалення (на прикладі організації)
17. Управління витратами організації та шляхи їх раціоналізації (на прикладі організації)
18. Система управління якістю в організації та її ефективність(на прикладі організації).
19. Формування концепції професійної діяльності менеджера та її вплив на етику ділового спілкування (на прикладі організації)
20. Професійна і соціальна ефективність праці менеджера в контексті публічного адміністрування (на прикладі організації)
21. Удосконалення механізмів пошуку і відбору персоналу в організації в умовах ринку (на прикладі рганізації).
22. Удосконалення механізмів корпоративної культури в управлінні людськими ресурсами в організації в умовах ринку (на прикладі організації).
23. Формування антикризової команди в публічному адмініструванні в сучасних умовах (на прикладі організації).
24. Формування механізмів інформаційно-комунікаційного менеджменту організації в умовах глобалізації (на прикладі організації).
25. Управління процесом вибору іноземних постачальників (на прикладі організації).

Додаток Б

ЗРАЗОК ЗАЯВИ

Зав. кафедри
управління підприємницькою та
туристичною діяльністю
доц. Сороці Л.М.
студента (ки) __ курсу __ групи
денного(заочного) відділення
спеціальності 073 Менеджмент
освітньої програми Менеджмент:
адміністрування діяльності суб'єктів
господарювання»

_____
(прізвище, ім'я та по батькові студента)

З А Я В А

Прошу закріпити за мною тему кваліфікаційної роботи:

_____

_____

_____

(найменування теми)

Прошу закріпити науковим керівником кваліфікаційної роботи

_____

_____

(прізвище, ім'я та по батькові викладача, наукова ступінь, звання)

Підпис _____

«____» _____20___ р.

Додаток В

ЗРАЗОК ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет _____

Кафедра _____

Освітній ступінь _____

Спеціальність _____

Освітня програма _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

_____

"____" _____20___ року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

_____

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

_____

_____

керівник роботи _____,

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом по ІДГУ від "___"_____20__ року №___

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

_____

_____

_____

_____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)_____

_____

_____

_____

_____

Продовження Додатку В

5. Перелік графічного матеріалу

_____

_____

_____

_____

_____

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Студент _____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Додаток Г

ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОГО АРКУША

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ТА ТУРИСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ КОНТРОЛІНГУ У ПРОЦЕС УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ (НА ПРИКЛАДІ ПАТ ОДЕСКАБЕЛЬ»)

Кваліфікаційна робота здобувача
освітнього ступеня магістр
спеціальності 073 Менеджмент
освітньої програми «Менеджмент: адміністрування діяльності суб'єктів господарювання»
Петренко Олега Павловича
Керівник
д.е.н., проф. Захарченко В.І.
Рецензент
директор ПАТ «Одескабель»
Шевченко І.О.

Ізмаїл – 20_

Продовження Додатку Г

Робота допущена до захисту
на засіданні кафедри _____
(назва випускової кафедри)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р.

Завідувач кафедри

_____ _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Робота пройшла публічний захист
на відкритому засіданні ЕК
«___» _____ 20___ р.

Оцінка _____ _____
(за стобальною шкалою) (за традиційною шкалою)

Голова ЕК

_____ _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Додаток Д

ЗРАЗОК ЗМІСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА ТЕМУ:
«ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ КОНТРОЛІНГУ У ПРОЦЕС УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ
(НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»)»

ЗМІСТ

ВСТУП…… 4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ НА ЗАСАДАХ КОНТРОЛІНГУ…… 6
1.1.Концептуальні положення теорії контролінгу……. 6
1.2. Методичний інструментарій контролінгу……... 12
1.3. Елементи системи контролінгу як засоби координації управлінської діяльності підприємства……. 18
Висновки до розділу 1……. 24
РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА РІВНЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ КОНТРОЛІНГУ НА ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»…….. 25
2.1. Загальна характеристика ПАТ «Одескабель» та його системи менеджменту……. 25
2.2. Діагностика окремих складових системи контролінгу на підприємстві……... 33
2.3. Оцінка рівня використання елементів контролінгу організації…… 39
Висновки до розділу 2…… 49
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ» НА ОСНОВІ ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТУ КОНТРОЛІНГУ…… 51
3.1. Організаційні засади впровадження стратегічного планування в системі контролінгу……. 51
3.2. Механізм впровадження в систему менеджменту процесу стратегічного планування…….. 60
3.3. Оцінка ефективності та результативності функціонування запропонованих заходів…….. 72
Висновки до розділу 3…….. 83
ВИСНОВКИ……. 84
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ……. 89
ДОДАТКИ……. 93

Додаток Е

ЗРАЗОК ВСТУПУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ НА ТЕМУ: «ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ КОНТРОЛІНГУ У ПРОЦЕС УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ (НА ПРИКЛАДІ ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ»)»

ВСТУП

Ринкові тенденції розвитку сучасної економіки визначають нові підходи до організації діяльності суб'єктів господарювання. Науково-технічний прогрес і динамічне зовнішнє середовище вимагають від керівників підприємницьких структур вдосконалення систем, процесів і механізмів управління підприємствами.

Тому сьогодні контролінг займає важливе місце в господарській діяльності сучасних підприємств. Він став «новою філософією» управління, що дозволило організаціям сконцентрувати власні зусилля на досягненні поставлених цілей як у короткостроковому періоді так і у довгостроковому.

Актуальність теми. Сучасні реалії функціонування та розвитку вітчизняних підприємств характеризуються жорсткими умовами конкурентної боротьби і вимагають нових підходів до організації та ведення бізнесу. Постійно діючі фактори на бізнес, такі як конкуренція та науково-технічний прогрес, змушують управлінців постійно знаходитися у пошуку резервів різного роду, нових ефективних форм управління тощо. У даному аспекті у нагоді управлінцям стане досвід розвинутих країн, де старі форми менеджменту наповнюються новим змістом. Саме тому вітчизняних науковців зацікавило нове явище в теорії та практиці менеджменту – контролінг.

Саме контролінгу надається можливість інтегрувати в собі функції планування, обліку, контролю та аналізу в єдину систему, в якій будуть чітко окреслені цілі підприємства, принципи і методи їх досягнення, механізм контролінгу забезпечує оптимізацію управлінських процесів з урахуванням специфіки галузі та конкретного підприємства.

Проблеми удосконалення управлінських процесів та підвищення результативності діяльності підприємства на основі використання системи контролінгу знайшли відображення в працях багатьох зарубіжних та вітчизняних вчених науковців, особливої уваги серед яких, на нашу думку, заслуговують роботи: М. Вебера [5], Є. Майєра [11], Р. Манна [15], І.О. Григораш [17], О.А. Зоріної [28], Л.О. Малишевої [30], Л.І. Федулової [47], А. О. Швиданенко [59], Л.Г. Чумаченко [65], Ю.П. Яковлєва [74] та інших фахівців.

Багато робіт містять у собі проблематику, яка визиває жваву наукову дискусію, це свідчить про те, що дана сфера економічних знань досліджена недостатньо.

Незважаючи на широкий спектр охоплених дослідженнями питань, недостатньо опрацьованими як у теоретичному, так і у практичному аспектах залишаються проблемні питання щодо сутності та методичного інструментарію контролінгу на підприємствах, розробки методичного підходу до діагностики рівня використання елементів контролінгу, впровадження системи контролінгу, а також формування на підприємстві єдиного інформаційного простору прийняття управлінських рішень.

Теоретико-методичне та прикладне значення розв'язання зазначених проблемних питань зумовлює актуальність обраної теми, визначає мету, завдання та логіко-структурну будову кваліфікаційної роботи.

Метою дослідження є обґрунтування необхідності формування системи управління підприємством на засадах контролінгу, а також розробка практичних рекомендацій щодо впровадження елементів контролінгу у процес управління підприємством.

Продовження Додатку Е

Для досягнення мети в роботі поставлено і вирішено такі **завдання:**

– узагальнити концептуальні положення теорії контролінгу;

– дослідити методичний інструментарій контролінгу, визначено його сутність і місце в системі управління підприємством;

– розглянути елементи контролінгу та визначено їх вплив на управлінську діяльність підприємства;

– вивчити процес управління на ПАТ «Одескабель»;

– оцінити рівень використання елементів контролінгу організацією;

– обґрунтувати необхідність впровадження стратегічного планування як елемента контролінгу у процес управління підприємством.

– довести ефективність функціонування модернізованої системи управління.

Об'єктом дослідження є процес контролінгу у практиці сучасних вітчизняних підприємств.

Предметом дослідження є механізм впровадження в систему менеджменту процесу стратегічного планування як елемента контролінгу.

Методи дослідження. У результаті проведення дослідження нами були використані наступні методи: теоретичного узагальнення, порівняння та систематизації (при розкритті сутності поняття «контролінг»); статистичного, графічного та економічного аналізу (при оцінці результатів господарювання ПАТ «Одескабель»мта його системи управління); експертних оцінок, економіко-математичного моделювання, аналізу ієрархій, сценаріїв та інші (при обґрунтуванні доцільності впровадження елементів контролінгу на підприємстві).

Інформаційну базу дослідження склали: фінансова звітність ПАТ «Одескабель» за 2016-2018 роки: звітні форми та примітки до них, статистична звітність підприємства, монографії, матеріали наукових і науко-практичних конференцій, підручники та посібники, матеріал із мережі Інтернет тощо.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що теоретичні положення нами доведені до рівня практичних рекомендацій, які можуть бути корисними керівництву ПАТ «Одескабель» з метою формування комплексної системи контролінгу, яка є ефективною складовою сучасного менеджменту.

Апробація результатів дослідження. Основні положення і результати кваліфікаційної роботи доповідались, обговорювалися та знайшли схвалення на науково-практичних конференціях. А саме: на IV Всеукраїнській студентський науково-практичній конференції «Науковий пошук студента XXI ст.: актуальні питання гуманітарних і соціально-економічних наук» (Ізмаїл, 2018 р.) та міжнародній науково-практичній конференції «Перспективи стабільного економічного розвитку та економічної безпеки: світовий досвід та вітчизняні реалії» (Запоріжжя, 2018 р.), за результатами якої опубліковано тези «Елементи системи контролінгу як засоби координації управлінської діяльності підприємства».

Обсяг і структура роботи. Кваліфікаційна робота складається із трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і літератури із 94 найменувань та 12 додатків. Зміст викладений на 108 сторінках друкарського тексту, який містить 13 таблиць та 17 рисунків.

Додаток Ж

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ВІДПОВІДНО ДО ДСТУ 8302:2015*

КНИГИ	
Приклади	Однотомні видання
один автор	Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія. Харків: Право, 2005. 304 с. Краснова М. В. Договори в екологічному праві України: навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Алерта, 2012. 216 с. Кузніченко С. О. Закон України "Про правовий режим надзвичайного стану": наук.-практ. комент. / Одес. держ. ун-т внутр. справ. Харків: Право, 2015. 164 с. Тертишник В. М. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України: із змін. та допов. на 12 берез. 2016 р. 12-те вид., допов. і переробл. Київ: Правова єдність, 2016. 810 с. Johnson L. K. Bombs, bugs, drugs and thugs: intelligence and America's quest for security. New York; London: New York University Press, 2000. 326 p.
два автори	Васильєв С. В., Ніколенко Л. М. Доказування та докази у господарському процесі України: монографія. Харків: Еспада, 2004. 192 с. Каткова Т. В., Каткова А. Г. Закінчення досудового слідства у кримінальних справах: практ. посіб. Харків: Право, 2011. 136 с. Петришина М. О., Петришин О. А. Міжнародно-правові стандарти у сфері місцевого самоврядування: наук. доп. / Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. будва та місц. самоврядування. Харків: Право, 2016. 44 с. (Серія "Наукові доповіді"). Сташис В. В., Бажанов М. И. Преступления против личности в УК УССР и судебной практике. Изд. 2-е, испр. и доп. Харьков: Вища шк., 1987. 216 с.
три автори	Комаров В. В., Світлична Г. О., Удальцова І. В. Окреме провадження: монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків: Право, 2011. 312 с. Сичевський В. В., Харитонов Є. І., Олєйніков Д. О. Науково-практичний коментар до розділу I Особливої частини Кримінального кодексу України (Злочини проти основ національної безпеки України) / Служба безпеки України. Харків: Право, 2016. 232 с. (Бібліотека слідчого). Helfer M. E., Kempe R. S., Krugman R. D. The battered child. 5th ed. Chicago, IL: University of Chicago Press, 1997. 700 p.

* Більше варіантів оформлення списку використаних джерел наведо у ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання (https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf).

Продовження Додатку Ж

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ	
Приклади	Аналіз стану здійснення судочинства в 2015 році (за даними судової статистики). URL: http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/D7F9F72E78DA88ECC2257F730036F282 (дата звернення: 17.03.2017). Гетьман Є. А. Підзаконні нормативно-правові акти органів виконавчої влади України та іноземних держав: порівняльна характеристика. *Теорія і практика правознавства*: електрон. наук. фахове вид. 2016. Вип. 1 (9). URL: http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/66302 (дата звернення: 17.06.2016). Карнаух Б. П. Тлумачення договору: короткий нарис із наднаціональної і транснаціональної точок зору. *Проблеми законності*. 2016. Вип. 135. С. 39–51. DOI: http://dx.doi.org/10.21564/2414-990x.135.83852. Оболенцев В. Ф. Базові засади системного аналізу злочинності та віктимізації в Україні: монографія. Харків; Костянтинівка, Сектор "С" АТО: Юрайт, 2016. 116 с. URL: http://dspace.nulau.edu.ua/bitstream/123456789/12015/1/Obolencev_2016_mon.pdf (дата звернення: 17.03.2017). Colletta L. Political satire and postmodern irony in the age of Stephen Colbert and Jon Stewart. *Journal of Popular Culture*. 2009. Vol. 42, No. 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.x. Feminism. *Encyclopædia Britannica online*. URL: http://www.britannica.com/EBchecked/topic/724633/feminism. Trammell A. Magic: The gathering in material and virtual space: An ethnographic approach toward understanding players who dislike online play. *Meaningful Play 2010*: October 21–23, 2010, East Lansing, MI. URL: http://meaningfulplay.msu.edu/proceedings2010/mp2010_paper_42.pdf (Last accessed: 17.03.2017).
ЗАКОНОДАВЧІ ТА НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ	
Приклади	Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. Харків: Право, 2016. 82 с. Конституційний Суд України: рішення, висновки / відп. ред. А. С. Головін; уклад.: К. О. Пігнаста, О. І. Кравченко. Київ: Логос, 2011. Кн. 10. 431 с. Правова основа діяльності органів державної влади: зб. нормат. актів / упоряд. П. М. Любченко. Харків: ФІНН, 2010. 303 с. Національна доктрина розвитку освіти: затв. Указом Президента України від 17.04.2002 р. № 347. *Освіта.* 2002. 24 квіт. (№ 14). С. 2–4. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України.* 2001. № 25–26. Ст. 131. Про порядок класифікації надзвичайних ситуацій: постанова Каб. Міністрів України від 15.06.1998 р. № 1099. *Офіційний вісник України*. 1998. № 28. Ст. 1062. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. Дата оновлення: 12.03.2017. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page (дата звернення: 17.03.2017).

* Більше варіантів оформлення списку використаних джерел наведо у ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання (https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf).

Додаток З

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ІЛЮСТРАЦІЇ

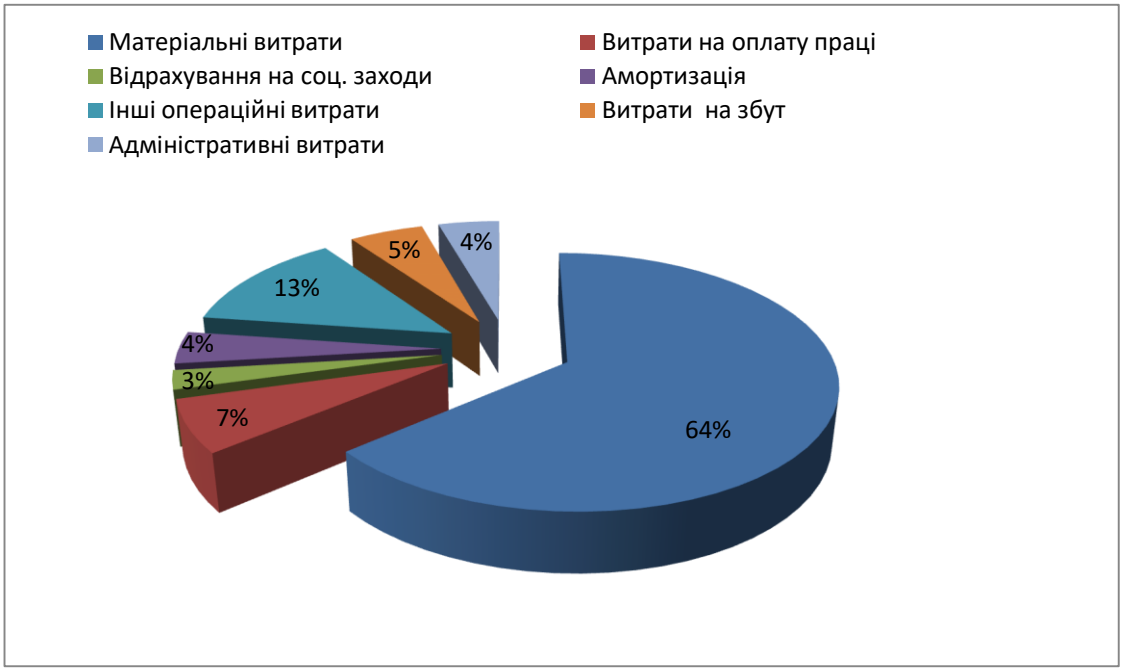

Рис. 3.1. Структура витрат ПАТ «Одескабель» у 2018 році

Джерело: побудовано автором на основі [54]

Додаток И

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТАБЛИЦІ

Оцінка конкурентоспроможності товару на ринках України та Греції

Критерії конкурентоспроможності товару	Вага фактора	Експертна оцінка фактора от 1 до 10		Ітогова оцінка Україна	Ітогова оцінка Греція
	100%	Україна	Греція	4,44	4,07
1	2	3	4	5	6
Товар компанії має унікальну перевагу (унікальні властивості, унікальні технології)	27%	3	3	0,81	0,81
Товар компанії задовольняє потреби цільової аудиторії	20%	4	4	0,8	0,8
Сила бренду, під яким реалізується товар (бренд має хороший імідж, високий рівень впізнання, прихільність аудиторії)	15%	5	2	0,75	0,3
Компанія володіє достатніми ресурсами для функціонування на новому ринку	12%	6	4	0,72	0,48
Компанія є гнучкою і може швидко адаптуватися до ринкових змін	10%	4	4	0,4	0,4
Рівень конкуренції в сегменті	8%	6	8	0,48	0,64
Ступінь реакції з боку конкурентів на діяльність компанії	8%	6	8	0,48	0,64

Джерело: [45, с. 78]

Додаток Й

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	Кількість балів за 100-бальною шкалою
1	2	3
- робота написана самостійно, на високому науково-теоретичному рівні, зміст повністю відповідає назві, поставленій меті і завданням; - правильно визначено і оформлено науковий апарат дослідження; - зроблено глибокий і всебічний аналіз наукових джерел; - введено елементи наукової новизни, сформульовано власні пропозиції і практичні рекомендації; - робота оформлена з дотриманням усіх вимог і написана грамотно; - відсутні помилки при цитуванні та посиланні на роботи інших авторів; - результати дослідження пройшли апробацію на науково-практичних конференціях, є відповідні наукові публікації у збірниках наукових статей; - рецензент оцінив роботу на оцінку «відмінно» або «добре»; - під час захисту роботи здобувач чітко і послідовно виклав сутність і результати дослідження, виявив здібності володіння культурою наукової презентації, аргументовано захистив свої пропозиції й власну точку зору під час додаткових запитань.	відмінно	90-100
- робота написана самостійно, зміст відповідає назві, завдання виконані і мета досягнута; - правильно визначено і оформлено науковий апарат дослідження; - введено елементи наукової новизни, однак не в достатній мірі проаналізовано літературу і джерела з досліджуваної теми, сформульовано власні пропозиції і практичні рекомендації; - авторські висновки зроблено на недостатньо високому рівні узагальнення; - в оформленні роботи є окремі недоліки, в тому числі мовні; - робота є оригінальною, проте наявні незначні помилки при цитуванні та посиланні на роботи інших авторів; - результати дослідження пройшли апробацію на науково-практичних конференціях, є відповідні наукові публікації; - рецензент оцінив роботу на оцінку «відмінно» або «добре»; - під час захисту роботи здобувач чітко і послідовно виклав сутність і результати дослідження, аргументовано захистив свої пропозиції й власну точку зору під час додаткових запитань.	добре	70-89

Продовження Додатку Й

1	2	3
- робота написана самостійно, зміст розкрито недостатньо, завдання виконані не повністю, що позначилося на досягненні мети; - аналіз наукових джерел не повною мірою відбиває сучасний стан наукової розробки досліджуваної теми; - авторські висновки зроблено на недостатньо високому рівні узагальнення; - практичні рекомендації відсутні або не відповідають змісту роботи; - в оформленні роботи є недоліки, присутні порушення цитування та посилання на роботи інших авторів, є мовні помилки; - результати дослідження пройшли апробацію на науково-практичних конференціях; - під час захисту роботи здобувач виклав сутність і результати дослідження, проте не зміг аргументовано відповісти на всі поставлені додаткові запитання.	задовільно	51-69
- зміст роботи не розкритий, студент не вміє користуватися науковим апаратом; - робота оформлена без дотримання вимог, велика кількість мовних помилок; - у роботі наявний академічний плагіат; - результати дослідження не пройшли апробацію; - під час захисту роботи здобувач не зміг послідовно викласти сутність і результати дослідження, аргументовано відповісти на поставлені додаткові запитання.	незадовільно	1-50

Додаток К

ЛИСТ ОЦІНЮВАННЯ ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

студента (-ки) _____ групи факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності

_____

(прізвище, ім'я, по батькові студента (-ки))

Тема кваліфікаційної роботи: _____

_____

_____

№	Критерії, за якими оцінюється кваліфікаційна робота	Оцінка за шкалою від «0» до «5»
1.	**Підготовка роботи (коефіцієнт – 0,7):**	
1.1.	Відповідність змісту кваліфікаційної роботи її назві, поставленій меті і завданням.	
1.2.	Правильність визначення і оформлення наукового апарату дослідження.	
1.3.	Всебічність та глибина аналізу наукових джерел.	
1.4.	Наявність: елементів наукової новизни, власних пропозицій і практичних рекомендацій.	
1.5.	Рівень наукової підготовки здобувача вищої освіти (наявність публікацій за темою кваліфікаційної роботи: тез, статей; участь у наукових заходах: науково-практичних конференціях, семінарах, тренінгах, круглих столах, олімпіадах тощо)	
1.6.	Грамотність роботи та її оформлення з дотриманням усіх вимог.	
1.7.	Оцінка рецензента.	
1.8.	Ступінь самостійності проведеного дослідження.	
	Середньозважений бал	
2.	**Підготовка презентації та якість захисту кваліфікаційної роботи (коефіцієнт – 0,3):**	
2.1.	Якість презентації.	
2.2.	Уміння стисло й послідовно викладати сутність і результати дослідження, володіння культурою презентації.	
2.3.	Здатність аргументовано захищати свої пропозиції, власну точку зору під час відповіді на додаткові запитання.	
	Середньозважений бал	
	Кількість балів за підготовку кваліфікаційної роботи	
	Кількість балів за презентацію та якість захисту кваліфікаційної роботи	
	Оцінка за 100-бальною шкалою	

Оцінка за традиційною шкалою	